

Nyheter Ekonomi Debatt Ledare Sport Kultur På stan Mer ur DN Mat & Dryck Resor Lokaler Jobb Bostad Motor Fyndmarknad med KOLL
Kultur - hem Böcker Musik Film Scen Konst&Form Kulturdebatt Språket Tv-guiden

Publicerad 9 december 09:18

Skicka Skriv ut Textstorlek

En sann hjälte

Cp-skadade Ruben Gallego tog sig ur sovjetisk misär.

"Jag är en hjälte." Så börjar Ruben Gallego sin självbiografi. I denna knivskarpa berättelse är ordet "hjalte" mångtydigt. Men först och främst pekar det på en enkel sak: är man född utan fungerande armar och ben, och tvingas leva på sovjetiska barnhem, då har man att välja mellan att bli en hjälte eller att dö.

Ruben Gallego valde det första.

BAKGRUNDSHISTORIEN är att han föddes i Moskva 1968 med en cp-skada. Hans mor, dotter till ledaren för det i Spanien förbjudna kommunistpartiet, hade levt i Frankrike "utan papper", men befann sig nu på besök i Sovjetunionen. Mor och barn isolerades på en specialklirik för nomenklaturan, sedan tog man barnet från mamman och hävdade att han hade dött. Medan han i själva verket forslades runt till olika barnhem i unionen och i de sena tonåren tvingades över till ett ålderdomshem - sådan var regeln för dem som inte ansågs samhällsnyttiga efter skolåren. I oredan under perestrojkan lyckades han fly till väst, och spåra upp sin mamma. Och började skriva på en dator, med sitt enda brukbara finger.

Det har blivit en knapp och ytterst innehållsrik berättelse, på en gång hemsk och uppmuntrande. Uppmuntrande eftersom det handlar om människor som vinner segrar, över vidriga omständigheter. Koncist och effektivt skildrade (i underbar kontrast, känner jag, till så många pladdriga samtidsromaner). I en smidig översättning.

HELT UPPEBART fanns tusentals tillfällen till hjältemod för barnhemsbarnet. Gallego lyfter fram några episoder. Den lille pojken vaknar kissnödig om natten. Ingen att ropa på. Låter sig falla ner på golvet, uthärdar smärtan, kryper ut genom den bokstavligen iskalla korridoren. Får det utträttat, lyckas ta sig upp i sängen, slita undan täcket med tänderna, dra det över sig igen &

Hans mål är att smida sina ord till bajonetter. Hans favoritbok är Nikolaj Ostrovskijs "Hur stålet härdades", en av den sovjetiska kommunismens succéböcker: den självbiografiska berättelsen om en man vars stora livsmål var kommunismens seger. Svårt krigsskadad, blind, lyckas han skriva romanen om hur han härdades i kampen. Pojken läser den med bultande hjärta där han ligger i sin bästa läsoption på golvet under en säng.

Och hjältemodets dubbelhet träder i dagen. För barnen lever i en värld där allt, inklusive Ostrovskijs bok, görs till propaganda. "Lärarna ljög oavbrutet." Samtidigt är boken sant förebildlig för pojken. Man måste bli en hjälte. Och inte bara för att avslöja de fruktansvärda missförhållandena i den sovjetiska vårdapparaten (ännu kvardröjande i den ryska, av rapporter att döma). Utan också för att bekämpa attityder som knappast har geografiska begränsningar: att exempelvis en man som inte kan gå blir uträknad ur de riktiga människornas krets.

GALLEGOS BERÄTTELSE består av en svit miniatyrer. Övernjanjorna, barnsköterskorna, de enda i hans tillvaro som inte ljög (man föreställer sig dessa hårt utnyttjade kvinnor som den fasta marken under propagandariket). Där är skisser av kamraterna, "medfångarna" som man vill kalla dem, och pregnanta skildringar av solidaritet i misären.

Gallegos berättelse får mig att tänka på Anne Applebaums väldiga panorama över de sovjetiska fånglägren. I "Vitt på svart" tecknas samma slags bisarra och brutala värld, där den enskilda människans värde är extremt ringa. Och där människor ändå träder fram i stor värdighet.

Eva Adolfsson

Fler artiklar av Eva Adolfsson

Skicka Skriv ut

Läs mer

- [Han skrev en lovsång till livsviljan](#)

Litteratur

Författare: Ruben Gallego
Titel: "Vitt på svart"
Utländsk titel: (Beloe na tjernom)
Översättare: Ola Wallin
Förlag: Ersatz

Kulturtestet

Sifferlära! Man kan räkna med litteraturen också. Frågan är bara om du kan hitta rätt siffror i DN:s nya boktest.

STARTA

Sök

DN.se Internet Google

Logga in som medlem

Annonsera Prenumerera

Annons:

Du är vad du googlar

Frågan om bokens död är sedan länge död. Nedladdningsbara böcker på Internet är sedan länge verklighet. Nu ska en tävling göra nätet ännu mer bokligt. [Läs mer](#)

Annons:

Augustnomineringarna

I december delas Augustpriset ut för sjuttonde året. Här hittar du listan över de nominerade böckerna och länkar till DN:s recensioner av dem. [Läs mer](#)

DN:s Sonettmaskin

Varsågod! Aldrig har det varit så lätt att skriva formfulländad poesi. På fjorton klick har du skapat en unik sonett.

STARTA MASKINEN

Bokrecensioner

De senaste recensionerna.

Ruben Gallego: "Vitt på svart"

Intervjuer

Läs de senaste intervjuerna från bokvärlden.

Välj...

Kulturtestet

Färglära! DN:s Jonas Thente har gått på spänning efter färger i kulturen. Hittar du rätt färg?

STARTA

Nobels litteraturpris

Läs allt om årets pristagare Harold Pinter.

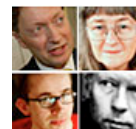
- [Pinters Sverigebesök inställt](#)
- [Pinter för sjuk för Nobelfesten](#)
- [Pinter tar priset med ro](#)
- [Leif Zern: En av våra främsta dramatiker](#)
- [Maria Schottenius: Pinter säger vad han vill](#)
- [Horace Engdahl svarar på DN-läsarnas frågor](#)
- [Tommy Berggren - alltid skraj för Pinter](#)
- [Marianne Lindberg de Geer - ensam vinnare i DN:s tävling!](#)

Topplistor

- [Skönlitteratur](#)
- [Facklitteratur](#)
- [Barn & Ung](#)
- [Pocket](#)

DN-läsarna frågar - de svarar...

- [Horace Engdahl](#)
- [Barbro Lindgren](#)
- [Fredrik Strage](#)
- [Klas Östergren](#)

ANNONSER FRÅN GOOGLE

Vad är detta?

[RedBridge kan Linux](#)

Letar du efter Linux-lösningar?
Besök vår webshop!